

TAMPEREEN KAUPUNKI

Ympäristö- ja rakennusjaosto
Frenckellinaukio 2B, PL 487
33101 Tampere

MAA-AINESLUPA

Dnro TRE:4530/10.00.03/2023
Kokouspäivä 19.6.2024
Päätöksen julkaisupäivä 24.6.2024

ASIA

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupahakemus, joka koskee kalliokiviaineuksen ottamista sekä maa-aineslain 21 §:n mukainen hakemus aloittaa luvanvarainen toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Interrock Oy
Olkiluodontie 380
27150 Eurajoki
Y-tunnus: 0915979-8

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Interrock Oy hakee määräaikaista maa-aineslupaa kalliokiven ottamiseen kiinteistölle Jaakkola (837-713-1-322). Hakemus koskee olemassa olevaa toimintaa kyseisellä Jaakkolan louhimolla.

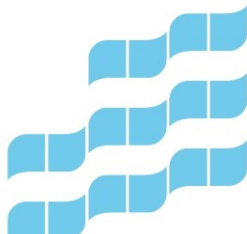
Suunnittelualue sijaitsee Kankuntien varrella Kapeessa Pohjois-Tampereella.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Toiminta on maa-ainesluvanvaraista maa-aineslain 4 §:n 1 momentin perusteella. Maa-aineslain 7 §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO JA TÄYDENTÄMINEN

Hakemus on tullut vireille 18.9.2023. Hakemusta on täydennetty 20.10.2023 (mm. työkoneet ja sivukiven käyttö), 9.11.2023 tarkastuksen yhteydessä (lähimmät talousvesikaivot), 9.2.2024 (pohjavesiselvitys) ja 8.4.2024 (sopimukset hulevesien johtamisesta, rajasopimus ja päivitetty ottosuunnitelmapaketti).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Toimintakiinteistöllä Jaakkola (837-713-1-322) on Tampereen kaupungin ympäristö- ja rakennusjaoston 11.2.2014 myöntämä maa-aineslain mukainen ottamislupa kalliokiviaineksen ottamiseen. Lupa on ollut voimassa kymmenen vuotta ja se on päättynyt 25.3.2024. Hakemus koskee tämän toiminnan jatkamista.

Kiinteistöllä on myös Tampereen kaupungin ympäristö- ja rakennusjaoston 21.5.2013 myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (TRE:8455/11.01.00/2012) kiven louhinnalle ja murskaukselle. Lupa on yhteinen viereisen kiinteistön (Metsärinne 837-713-1-321) kanssa, jolla on samaa toimintakokonaisuutta oleva Kuru-Jaakkolan kivenlouhimo. Sen maa-aineslupa on voimassa 4.5.2030 asti.

Toimintakiinteistö on yksityisomistuksessa. Interrock Oy:llä on voimassa oleva vuokrasopimus kalliokiven louhintaan ja sivukiven varastointiin noin 4 hehtaarin määrälle kiinteistöstä. Sopimus on voimassa vuoteen 2027 asti.

Interrock Oy:llä on tilojen Jaakkola (1:322) ja Metsärinne (1:321) maanomistajien kanssa rajasopimus, jonka mukaan kalliota saa louhia tilojen väliseen rajaan asti eikä rajalle tarvitse jättää suojavyöhykettä. Louhimokokonaisuuden eteläpuolella sijaitsevan tilan 1:132 (Keskinen) omistajien kanssa on rajasopimus (15.3.2024), että kalliota saa louhia lähimmillään 20 metrin päähän rajasta.

Louhoskuoppaan kertyvien hulevesien johtamisesta on sopimukset naapurikiinteistöille (Metsärinne 1:321) ja Takala (1:361).

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Maakuntavaltuuston 27.3.2017 hyväksymässä Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 alue on maaseutualuetta. Kaupunginvaltuuston 19.4.2021 hyväksymässä, lainvoimaisessa (25.11.2022) Pohjois-Tampereen strategisessa yleiskaavassa kohde sijoittuu maaseutualueelle ja kiviainesvara-alueelle. Merkinnällä on osoitettu maakuntakaavan mukaiset kiviaineshuollon kannalta tärkeät alueet sekä kyseessä oleva Kapeen Kurun harmaan graniitin esiintymisalue, jolla kiviaineksen otto voi olla mahdollista. Alueella ei ole asemakaavaa.

TOIMINNAN SIJAINNATILANNE JA SEN YMPÄRISTÖ

Rakennettu ympäristö

Kallionottoalue, Jaakkolan louhimo, sijaitsee Kapeessa Pohjois-Tampereella noin 52 kilometriä keskustasta ja noin 0,5 kilometrin etäisyydellä Pohjankapeentiestä Kankuntien varrella.

Ottoalue on kivenlouhintakäytössä. Alue rajautuu pohjoisessa tilaan Metsärinne (1:321), joka on myös Interrock Oy:n kivenlouhimoaluetta (Kuru-Jaakkolan louhimo). Kahdella eri kiinteistöllä sijaitsevat louhimot muodostavat toimintakokonaisuuden.

Louhimoiden lähellä on muutamia vakituisen asumisen rakennuksia sekä lomiasuntoja. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 350 metrin päässä ja lähin lomiasunto noin 500 metrin päässä. Louhimoiden ympärillä on enimmäkseen maa- ja metsätalousaluetta. Etäisyys kalliionottoalueen reunasta eteläpuolella sijaitsevaan naapurikiinteistöön on noin 23 metriä. Alle kilometrin päässä louhimosta on kaksi muuta kivenlouhimoa.

Maa- ja kallioperä

Alueen maa-aines on graniittia. Ympäristössä kallion päällä on humusta ja siltti-moreenia. Ympäröivien kallioalueiden päällä on vähäisiä maapeitteitä, joilla kasvaa lähinnä havupuustoa.

Pohjavesiselvityksessä (Geologian tutkimuskeskus 18.1.2024) tarkennetaan maa-perätietoja, että Jaakkolanvuoren alueen kallioperä koostuu harmaasävyisestä tasa- ja hienorakeisesta graniitista. Kivenlouhimot sijaitsevat pääosin avokallio- ja kalliomaa-alueilla, joilla pääosin moreenista koostuva irtomaapeite on enimmillään vain noin metrin paksuinen. Jaakkolanvuoren ympäristössä on paksumpia, mutta pinta-alallisesti pienehköjä hiekkamoreeni- ja hienosedimenttialueita (hiesu ja hienohieta).

Pinta- ja pohjavesiolosuhteet

Louhimon vaikutuspiirissä ei ole vedenottamoita, eikä se sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, joten erityisiä toimenpiteitä pohjavesien suojelemiseksi ei tarvita. Toiminnanharjoittaja suorittaa alueella maa-aines- ja ympäristölupien mukaista pinta- ja pohjaveden tarkkailua. Alle 500 metrin etäisyydellä on kolme talousvesikaivoa.

Hakemuksen mukaan alueen kallioperän keskimääräinen pohjaveden taso on noin +85. Täydennyksessä (9.2.2024) on tarkennettu, että alueella on tehty vuosikymmeniä sitten koeporauksia kiviaineksen soveltuvuudeksi tarvekiveksi ja pohjavesi on silloin todettu +85 tasolle.

Pohjavesiselvityksen yhteydessä louhimolla sijaitsevasta porakaivosta PK1 tehtyjen havaintojen perusteella Jaakkolan louhimoalueen luoteisosassa todennäköinen kalliopohjaveden korkeustaso on noin +99 metriä merenpinnan yläpuolella (m mpy). Pumppaushavaintojen perusteella kaivon todennäköisesti kuitenkin kulkeutuu kallioperän pintaosan rikkonaisuuksia myöten ainakin ajoittain myös louhimoalueen pintavesiä.

Jaakkolan ottoalueen syvimvät kohdat sijaitsevat ottolupahakemuksen suunnitelmakartan perusteella nykyisellään noin tasolla +98... +99 (m mpy) eli suunnitteen porakaivossa PK1 ainakin vuosina 2022-2023 vallinneessa pinnankorkeustasossa. Kuru-Jaakkolan ottoalueen alimman tason vesialtaan pinnankorkeus oli 18.12.2023 puolestaan +95,08 (VRS-GPS -mittaus). Vain reilun 100 metrin etäisyydellä toisistaan sijaitsevan porakaivon ja louhosaltaan välinen pinnankorkeusero (lähes 4 metriä) saattaa kallioperän heikon vedenjohtavuuden lisäksi johtua ainakin osittain myös louhosaltaan ajoittaisesta kuivatuspumppauksesta. Louhoksen kuivatusvedet ovat nykyisellään käytännössä kokonaan sade- ja sulamisvesiä.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA JA OTTAMISSUUNNITELMA

Yleiskuvaus toiminnasta

Alue on kivenlouhintakäytössä. Hakemuksella haetaan lupaa jatkaa toimintaa 10 vuotta ja 150 000 kiintokuutiometrin ($k\text{-m}^3$) kiviainemäärän ottamiseen noin 2,8 hehtaarin alueelta tilalla Jaakkola (1:322).

Toiminnassa louhitaan (irrotetaan) ja paloitellaan tarvekiveä sekä kuljetetaan pois. Louhintaa tehdään poraamalla, räjäyttämällä ja kiilaamalla. Louhinta etenee hitaasti portaittain ja irrotusmenetelmät ovat varovaisia, jotta kivi saadaan irrotettua mahdollisimman ehjänä. Kivet käsitellään avolouhoksessa ja siirretään sitten lohkareiden varastointialueelle. Alueen kiviaines hyödynnetään rakennus- ja tarvekiveksi (kauppanimi Kuru Grey). Toiminnassa käytetään työkoneina mm. pyöräkuormaajia, kaivinkoneita, dumpperia, traktoria ja kompressoria.

Louhinnan määrästä ja vaihteellisuudesta hakemuksessa todetaan, että tarvekiven louhinta etenee hitaasti. Vuosittainen louhintamäärä vaihtelee, mutta on keskimäärin $15000 k\text{-m}^3$, josta noin $6000 k\text{-m}^3$ on tarvekiveä ja $9000 k\text{-m}^3$ sivukiveä. Louhinnan eteneminen ja louhittava alue riippuvat oleellisesti kiven laadusta ja sen louhittavuudesta, joita ei etukäteen luotettavasti voida määrittää. Ottamistoiminta tapahtuu kuitenkin ottamissuunnitelmassa määrättyjen ottamismäärä- ja syvyysrajojen sisäpuolella.

Kallionottamisen eteneminen on esitetty suunnitelmakartoilla: nykytilanne, vaihe I (5 vuoden kuluttua) ja vaihe II (10 vuoden kuluttua). Maaston poikkileikkaus on esitetty hakemuksen liitteenä olevissa leikkauspiirroksissa A-A ja B-B. Päivitetyin (3.4.2024) nykytilakartan mukaan ottotaso on alimmillaan +98,5 (korkeusjärjestelmänä N2000). Suunnitelmakartan mukaan viiden vuoden päästä kalliionotto on tasolla +90. Louhinnan syvyydelle haetaan lupaa ottotasoon +88 metriä mpy ja suunnitelmakartan mukaan taso saavutetaan kymmenen vuoden päästä. Näin ollen alin ottotaso on sama kuin pohjoispuolisella Kuru-Jaakkolan louhimolla. Ottamisen eteneminen voi kuitenkin vaihdella maa-ainestenottolupa-alueen kivi- ja laadun mahdollisten vaihtelujen mukaan.

Interrock Oy toimii kaikessa toiminnassaan Ympäristöministeriön vuonna 2014 julkaiseman ”Parhaat ympäristökäytännöt luonnonkivituotannossa” (BEP) -selvityksen mukaisesti.

Toiminta-ajat

Haetut toiminta-ajat noudattavat alueen ympäristöluvassa määrättyjä työaikoja.

	Aikavälillä 1.9.-31.5.	Kesäkuussa ja elokuussa	Heinäkuussa
Kuormaaminen ja kuljetus	6.00-22.00	6.00-22.00	6.00-22.00
Poraus	7.00-21.00	7.00-16.00	7.00-16.00
Räjäytykset	8.00-18.00	8.00-16.00	8.00-16.00
Rikotus	8.00-18.00	8.00-16.00	ei sallittu
Murskaaminen	7.00-22.00	7.00-16.00	ei sallittu

Kemikaalit ja polttoaineet

Poltto- ja voiteluaineiden käsittely ja muut tarvittavat oheistoiminnot on järjestetty liitteenä olevan suunnitelmakartan mukaisesti ja niistä annettujen määräysten mukaisesti. Kaluston tankkaus- ja säilytyspaikan maapohja on tiivistetty (hittattu muovi) ja rakennettu siten, ympäristöön ei pääse öljyisiä tai muuten luontoon kuulumattomia aineita. Polttoaineet varastoidaan kaksivaippasäiliöissä.

Tankkauslaitteistot varustetaan lukittavilla sulkuventtiileillä. Alueella varastoitavat polttoaineet ja öljyt säilytetään lukitussa tilassa. Nämä toiminnot ovat yhteisiä pohjoispuolisen Kuru-Jaakkolan louhimon kanssa ja sijaitsevat alueen länsiosassa tukitoiminta-alueella louhimoiden yhteisellä ympäristöluva-alueella.

Toiminnassa syntyvät jätteet ja jätehuollon järjestäminen

Louhimolla toimitaan sekä kunnalta annettujen erillisten määräysten että yrityksen omien jätehuolto- ja ympäristöohjeiden mukaisesti. Jätehuolto on järjestetty siten, että Lassila & Tikanoja kerää vaaralliset jätteet ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy muut jätteet. Laitoksella on käytössä kuivakäymälä, joten saniteettivesiä ei synny.

Sivukiven varastointi

Sivukivellä tarkoitetaan kiveä, joka ei täytä varsinaiselle tuotteelle asetettuja korkeita laatuvaatimuksia. Siinä saattaa olla erilaisia väriaihteluita tai se on lohkarakooltaan liian pientä.

Tuotannosta riippuen louhinnassa syntyy vuosittain sivukiveä keskimäärin 9000 k-m³ (kiintokuutiometriä) eli noin 15 750 irtom³ (irtokuutiometriä). Se varastoidaan ottoalueen viereen itäpuolelle sivukivialueelle ympäristöluva-alueen

rajojen sisäpuolelle. Lisäksi sivukiveä varastoidaan jonkin verran ottoalueen länsireunaan mahdollista hyötykäyttöä ja maisemointia varten.

Sivukiveä ajetaan vuosittain 2000–3000 tonnia Interrock Oy:n Eurajoen tehtaalle jatkojalostukseen noppa- ja nuputuotantoon ja lisäksi sivukivestä tehdään jonkin verran reunakiviä. Sivukiveä tullaan myös mahdollisuuksien mukaan toimittamaan hyötykäyttöön murskattuna. Sivukiven murskaus sisältyy louhimoiden ympäristölupaan. Lisäksi toiminnanharjoittaja etsii sivukiville jatkuvasti myös lisää muita käyttökohteita.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan toiminnassa ei synny muuta kaivannaisjätettä kuin sivukiveä. Sivukiven määrä 90 000 m³ koko tuotantoaikana eli kymmenessä vuodessa. Sivukiveä varastoidaan yli 3 vuotta erillisellä kaivannaisjätteen jätealueella, jonka pinta-ala on 0,5 hehtaaria.

Kurun harmaa graniittinen ja silikaattinen graniitti on ns. inerttiä materiaalia eikä sivukivestä sen vuoksi liukene mitään haitallisia aineita luontoon pitkänkään varastointiajan jälkeen, eikä se siten ole vaarallista ihmisen terveydelle tai ympäristölle. Graniitin mineraalikoostumus, tekniset ominaisuudet sekä liukoisuustestin tulokset ovat ottosuunnitelman liitteenä.

Hulevesien johtaminen ja käsittely

Louhoskuoppaan kertyvät sadevedet pumpataan tarvittaessa toiminta-alueen pohjoispuolelle, jossa ne imeytyvät metsäpeitteiseen maahan. Imeytymispaikka sijaitsee toisen kiinteistön puolella, mutta sillä on sama omistaja kuin kohdekiinteistöllä. Hakemuksen täydennyksenä on toimitettu naapurikiinteistöjen omistajien kanssa tehdyt kirjalliset sopimuksen hulevesien johtamisesta.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Liikenne louhimoalueelta Kankuntielle on olemassa olevia tieyhteyksiä pitkin. Kankuntieltä on liittymä Pohjankapeentielle. Raskasta liikennettä on yhteensä 3–7 autoa viikossa molemmilta louhimoilta.

Tiedot päästöistä ilmaan

Hakemuksen mukaan porauksessa syntyvä kiviä otetaan talteen porauslaittekohtaisilla pölynimureilla.

Tiedot melusta ja tärinästä

Hakemuksessa ei ole tietoja toiminnan melusta, mutta toiminnan meluvaikutuksista on kerrottu ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Räjähdyksistä koskevat omat erityismääräyksensä ja henkilöstöllä on pätevyudet ja luvat niiden suorittamiseen. Koska tarkoituksena on louhia ehjää kiveä, ovat kerralla käytettävät räjähdysainemäärät pieniä ja räjähteet nopeudeltaan hitaita (ns. K-putkipanokset)

eikä räjäytyksistä aiheudu ympäristölle haittaa. Louhintaräjäytyksiä tehdään 1–5 viikossa.

Toiminnan vaikutukset

Hakemuksessa ei ole selvitetty erikseen toiminnan ympäristövaikutuksia, vaan vaikutuksia on käsitelty ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Sivukiven osalta on todettu, että kaivannaisjätealueella ei ole ympäristövaikutuksia.

Riskien hallinta ja poikkeukselliset tilanteet

Louhimoalueella on ulkopuolisten liikkuminen kielletty. Avolouhoksen reunoista ja räjäytyksistä varoitetaan kyltein ja äänimerkein. Siltä osin, kuin avolouhoksen reuna on saavuttanut lopullisen paikkansa, suojataan se liitteen mukaisesti kivimuurilla. Väliaikainen avolouhoksen reuna suojataan lippusiimalla tai kiviaidalla.

Vahinko- ja onnettomuustilanteista on todettu, että alueella on pelastussuunnitelma, jonka mukaan toimitaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa. Sammutus- ja pelastussuunnitelman (täydennys 8.4.2024) mukaan toiminnanharjoittaja on varautunut onnettomuus- tai häiriötilanteisiin alkusammutus sekä vuotojontorjunta kalustolla. Laitteissa on hätäkytkimet ja henkilöstö on koulutettu käyttämään niitä.

Alueen jälkihoito ja käyttö

Hakemuksen mukaan, mikäli kiviaines vastaa sille asetettuja vaatimuksia, louhimo ei todennäköisesti vielä lopeta toimintansa tämän lupakauden aikana.

Hakija esittää, että louhintatoiminnan loputtua alueella tehdään mm. seuraavat toimenpiteet (Maa-ainesten kestävä käyttö -oppaan sekä Parhaat ympäristökäytännöt (BEP) luonnonkivituotannossa -oppaan mukaisesti).

- Louhinnassa ja sivukiven käsittelyssä tarvittavat laitteet ja rakenteet puretaan sekä kuljetetaan pois alueelta niin kuin myös kaikki toiminnan aikana syntyneet jätteet.
- Alue siistitään myös siten, ettei alueelle jää liikkumisen kannalta vaarallisia kohtia ja sortumisvaaraa.
- Avolouhoksen annetaan hitaasti täyttyä sadevedellä ja veden pinnasta yli 2 metriä korkeat louhinta-alueen porrastetun kalliorinteen jyrkät reunat suojataan kivimuurilla. Jyrkät seinämät ovat hellävaraisen louhinnan johdosta pysyviä eikä niitä tarvitse sen vuoksi loiventaa. Muuri tehdään ottoalueen ympäri siten, että se kattaa koko alueen, jolloin putoamisvaaraa ei ole. Pääsy sivukivikasalle estetään myös suurilla kivilohkareilla.
- Osa irtomaista, joita on kasattu erikseen, käytetään alueen maisemointiin. Irtomaa-ainesta voidaan käyttää metsityksen mahdollistavaksi maapohjaksi, mutta sivukivikasojen verhoilua humuspitoisella maa-aineksilla tulee

välttää kaikkialla siellä missä se vain on mahdollista, sillä sivukiven hyötykäyttö myöhemmässä vaiheessa (esimerkiksi murskeena) vaikeutuu mikäli sivukivivarastot ovat peitetty irtomailla.

- Alueella suoritetaan metsitystä siten, että luontaisen uudistuksen ulkopuolelle jääneet laikut istutetaan asianmukaisilla taimilla. Porauspöly ja hienompi kiviaines on useille kasveille ja esim. männyntaimille otollinen kasvualusta ja yleensä kasvillisuus saa luonnollisesti jalansijan muutamassa vuodessa. Liiallista alueen peittämistä tulee kuitenkin välttää, jotta alueelle saadaan syntymään ns. paahdeympäristöjä, jotka mahdollistavat monien uhanalaisten kasvi- ja hyönteislajien kasvu- ja elinpaikat.
- Yleiselle tiestölle ei tulla tekemään muutoksia. Louhimoalueella sijaitsevia teitä tullaan mahdollisesti siirtämään louhinnan edetessä. Nykyinen jo olemassa oleva ja louhinnan yhteydessä lisääntyvä tieverkko mahdollistaa alueen monipuolisen käytön. Tiepohjien kantavuus louhimokäytön jälkeen on myös sellainen, että sille ei tarvitse mitään tehdä.

Kymmenen vuoden tilanteeseen suunnitelmakarttoihin on merkitty louhimolle sama pohjataso kuin pohjoispuolisella Kuru-Jaakkolan louhimolla ja tarkoituksena on pyrkiä suorittamaan koko alueella yhteinen maisemointi. Kun ottotoiminnan loppuminen on näköpiirissä, alueen maisemoinnista toimitetaan tarkempi maisemointisuunnitelma. Ottotoiminnan jälkeen louhimoaluetta voidaan käyttää esim. virkistysalueena tai palauttaa metsätalouskäyttöön.

Hakemuksen liitteenä on periaatekuva louhimon reunan suoja-aitauksesta, jonka mukaan suoja-aidan kivilohkareet painavat vähintään 4000 kilogrammaa, suoja-aidan korkeus on noin 1,5 metriä ja lisäksi louhimon reuna porrastetaan.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija on esittänyt maa-aineslain 21 §:n mukaisen pyynnön päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Perusteluina hakija esittää, että alueella on ollut tarvekiven ottotoimintaa jo vuosia, eikä jatkohakemus olennaisesti muuta tilannetta. Tarvittaessa Interrock Oy voi asettaa erillisen 5000 euron vakuuden.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Tampereen kaupungin verkkosivuilla 16.4.–23.5.2024. Lisäksi hakemuksen vireilläolosta on annettu erikseen tietoa niille, joita asia erityisesti koskee.

Hakemusasiakirjat julkisilta osin ovat olleet kuulutusaikana 16.4.–23.5.2024 nähtävänä Tampereen kaupungin verkkosivuilla kuulutuksen yhteydessä.

Tarkastukset

Alueella on käyty tarkastuksella 9.11.2023, mistä on laadittu erillinen tarkastusmuistio.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta ja kaupunkiympäristön suunnittelulta / yleiskaavoitukselta sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen sekä Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

Tampereen kaupungin yleiskaavoitus toteaa lausunnossaan (3.5.2024) mm., että alueelle esitetty toiminta maa-ainesten ottamiseksi on lainvoimaisen Pohjois-Tampereen strategisen yleiskaavan mukaista ottotoimintaa eikä yleiskaavoituksella ole asiaan huomautettavaa.

Tampereen kaupungin terveydensuojelu lausuu 23.5.2024 mm. seuraavaa. Tampereen kaupungin terveydensuojelu on tutustunut pohjavesiselvitykseen. Selvityksessä ei ole esitetty tarkkoja tietoja vaikutusalueella tai lähialueella mahdollisesti olevista yksityistalouksien talousvesikaivoista. Selvityksessä on mainittu; ”Myöskään louhintatoiminnan velvoitetarkkailuun sisältyvistä yksityiskaivoista (kaksi kaivoa noin 450–600 metriä Jaakkolan ottoalueen luoteispuolella, ei esitetty kuvassa 1) ei ollut raportointivaiheessa käytettävissä rakenne- tai pohjaveden pinnan korkeustietoja”.

Tarkkoja tietoja tutkittavista talousvedenlaatuun vaikuttavista muuttujista tai mahdollisen velvoitetarkkailun piirissä olevista yksityistalouksien talousvesikaivoista ei tässä selvityksessä ole esitetty tietoja. Terveydensuojelu ei voi ottaa kantaa talousveden laatuun mahdollisesti vaikuttaviin tekijöihin tai alueella olevaan mahdolliseen velvoitetarkkailuun koskien yksityistalouksien talousvesiä.

Terveydensuojelu pyytää huomioimaan, että vedenlaatua sekä kaivojen vedenpinnan korkeuksia (veden riittävyys kaivoissa) tarkkaillaan vaikutusalueella ja lähialueella olevista yksityistalouksien talousvesikaivoista. Louhintatoiminta ei saa pilata yksityistalouksien kaivoveden laatua (ml. sameus) tai vaarantaa talousveden

saantia. Terveystensuojelu esittää, että lupaehdoissa tulee edellyttää pohjaveden määrän ja laadun tarkkailua vaikutusalueella olevista talousvesikaivoista.

Ottoalueiden lähiympäristö on lähinnä louhinnan sivukivi- ja tukitoiminta-alueita sekä maa- ja metsätalousaluetta. Lähimmät asuinrakennukset ja vapaa-ajan rakennukset sijaitsevat noin 350–650 metriä Jaakkolan ottoalueen pohjois- ja luoteispuolella. Mikäli ympäristöterveyshaitoista tulee valituksia, toimijan tulee tehostaa päästöjen torjuntatoimia lisäämällä esim. melusteita (meluvalitukset) ja kastelua (pölyvalitukset). Tarvittaessa tulee tehdä melumittauksia.

Terveystensuojelu pyytää myös huomioimaan, että alueen asukkailla on tietoa tulevasta, joten mahdollisista poikkeamista tulee mahdollisuuksien mukaan tiedottaa asukkaita jo etukäteen. Asukkailla on hyvä olla tiedossa suora yhteydenotkanava, mihin he voivat ottaa yhteyttä, mikäli heille alkaa aiheutua haittaa esimerkiksi melusta tai muista mahdollisista haitoista. Näin alueen asukkaat voisivat antaa välitöntä palautetta koetusta häiriöistä suoraan toimijalle (missä osoitteessa koettu ja millaista haittaa). Toimijan tulisi kirjata saatu palaute ja toimittaa tarvittaessa yhteenveto sekä tieto mahdollisista korjaavista toimenpiteistä. Olisi tärkeää voida antaa palautetta välittömästi, kun haittaa koetaan.

Pirkanmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen ympäristönsuojelu sekä yhdyskunnat ja luonto -yksikkö on antanut lausunnon 20.5.2024. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisella louhimisella ei asiasta saadun selvityksen perusteella arvioida olevan vaikutuksia louhimon ympäristön pohjavesiolosuhteisiin. Hakemuksen tietojen mukaan alueen louhoksiin kertyy nykytilassakin sade- ja sulamisvesiä ja hakemuksen mukaista louhosta saatetaan joutua pitämään kuivana pumpaamalla louhokseen kertyneitä vesiä pois. Pohjavedenpinnan alapuolelle kaivaminen voi aiheuttaa kallio-pohjaveden purkautumista louhokseen ja sitä kautta myös louhoksen kuivatusvesiä voi syntyä enemmän.

Hakemuksessa ottoalueen kuivatuksesta on todettu, että sadevedet pumpataan tarvittaessa alueen pohjoisosaan, jossa ne imeytyvät metsäpeitteiseen maahan. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suunnitelmat louhoksen kuivanapitovesien johtamisesta ja imeyttämistä ovat puutteellisia. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että louhoksen kuivanapitovesistä tulee laskeuttaa kiintoaines ennen maaperään imeyttämistä ja imeytettävän veden laatua tulee tarkkailla säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. GTK:n pohjavesiselvityksessä porakaivon veden havaittiin olevan hyvin sameaa ja mineraaliainesta sisältävää, minkä arvioitiin johtuvan kaivoon kulkeutuvista louhimoalueen pintavesistä.

Mikäli vedet imeytetään hakemuksessa merkitylle Jaakkolan vuoren alueelle, vedet voivat karttatarkastelun perusteella valua läheiseen ojaan, johon on matkaa noin 300 metriä. Tämä oja laskee louhimoalueen luoteispuolelle sijoittuvaan Van-kaveden Kapeenlahteen.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa. Luvan käsittelyssä tulee huomioida seuraavaa:

Toiminta

Turvallisuusnäkökohdat tulee ottaa huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Jälkihoito

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestäväan käyttöön, 2023) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaassa sivulta 150 alkaen.

Alueen jälkikäytössä tulee ottaa huomioon, että vedellä täyttyvä louhos muuttuu täyttyttyään vesistöksi, jolloin siihen sovelletaan vesilakia. Jälkihoitotoimenpiteet louhokseen syntyvän vesistön lähistöllä tulee suunnitella niin, että vesistön vedenlaatu turvataan, esim. maisemoinnin pintakerrokseen käytettävät humukset eivät saa päästä huuhtoutumaan lampeen. Jälkihoidon tulee sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä edistää alueen jälkikäyttömahdollisuutta ja turvallisuutta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin kaksi muistutusta.

Muistuttajat A, B ja C toteavat muistutuksessaan (20.4.2024) räjäytystöiden aiheuttavan meluhaittaa läheisellä matkailuelinkeinolle. Muistutuksessa toivottiin räjäytyksistä lähtevän äänen huolellista peittämistä sekä räjäytysten ajoittamista iltapäivään. Muistutuksessa toivottiin myös kiinnitettävän huomiota maisemointiin, sillä alue on arvostettua perinnekulttuurimaisemaa. Lisäksi kiviaineksen kuljettamisessa käytettyjen rekkojen talvikuntoisuuteen tulisi kiinnittää huomiota sillä usein talvisin rekat ovat jumissa Kapeentiellä tukkien jopa päiviksi tien.

Muistuttajat D, E ja F esittävät muistutuksessaan (20.5.2024) mm. huolensa kivenlouhinnan vaikutuksista lähellä sijaitsevien vapaa-ajanasuntojensa talousvesikaivoihin ja veden laatuun ja riittävyteen. Muistutuksessa huomautetaan, että haettu alin ottotaso (+88 m) on selkeästi alempana kuin nykyinen pohjaveden pinta toisessa kaivossa ja Näsijärven pinta (keskimäärin +95 m). Tiedotteen teks-

tissä luvataan ”noin 10-20 metriä nykyistä pohjaa syvemmälle ulottuvalla luonnonkiven louhinnalla ei voida olettaa olevan merkittävää vaikutusta louhimon ympäristön pohjavesi- ja /tai luonnonolosuhteisiin tai esim. lähialueen kaivoihin”. Pohjavesi tulee nousemaan suunnitellun louhinta-alueen pohjalle ja muodostaa pohjavesialtaan, johon louhoksen ja ympäristön valuedet myös sekoittuvat. Haluamme perusteluja tiedotteen oletukseen.

Muistutuksessa todetaan myös, että nykyisen ja suunnitellun kalliolouhinta-alueen jätehuollon pitää täyttää nykyiset ympäristövaatimukset. Louhosten sivukivikasojen reunalla on ollut avoimissa tynnyreissä sekä öljypitoisia että ihmisperäisiä jätteitä. Samoin louhoksen käyttöön varastoitavat räjähdysaineet pitää säilyttää ja valvoa asianmukaisesti. Kivilouhoksen toiminta ja sivukivivuoret aiheuttavat lähiympäristölleen räjäytys- ja käsittelymelua sekä pölyhiukkashaittaa. Tämä tulee siis jatkumaan vuosien ajan edelleen. Sivukivikasat ovat myös maisemallinen haitta ja kielletty liikkumisympäristö Kapeen kyläläisille. Yhteistä kallioperää hyödyntävä liiketoiminta pitäisi saattaa vastuulliseksi myös liiketoiminnasta aiheutuvien jälkien maisemointiin ja haittojen minimointiin. Kivilouhosten läheisyydessä pesii esim. kehrääjä (äänihavainto), liito-orava ja tuulihaukka (pesähavainnot).

Muistuttajat tuovat esiin myös mm., että kiviaineksen kuljetus kuluttaa ja vaurioittaa selkeästi Kapeentien ja Pohjankapeentien rakenteita ja pintaa. Teiden vauriot puolestaan aiheuttavat vaaratilanteita ja onnettomuuksia teiden käyttäjille. Molemmat tiet ovat paitsi huonokuntoisia, rakenteeltaan ja pinnaltaan kapeita ja mutkaisia, jolloin ohittamis- ja kohtaamistilanteet ovat harvassa ja yllättäviä.

Hakijan vastine

Hakija on toimittanut 5.6.2024 vastineen annettuihin lausuntoihin ja toteaa seuraavaa. Vesien- ja kaivojen tarkkailu on jo lupamääräyksissä eikä tulokset ole aiheuttaneet toimenpiteitä. Tarkkailussa ovat niin lähialueen kaivot kuin louhimon kuivana pitovedet.

Alue on aidattu. Koneiden huolto- ja tankkauspisteet ovat suojattu. Alueen jätehuolto on ajan tasalla ja lupamääräykset tarkistetaan vuosittain.

Kiviaineskuljetukset ovat normaaleja kuljetuksia Suomen teille eivätkä mitenkään muita kuormia raskaampia. Kiviaineskuljetukset ovat pääsääntöisesti asiakkaiden hankkimia ja heitä opastetaan Suomen tieolosuhteista niin kesällä kuin talvella.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Maa-ainesluparatkaisu

Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto myöntää Interrock Oy:lle kymmenen vuoden määräaikaisen maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan kalliokiven ottamiseen kiinteistöllä 837-713-1-322. Luvan saajan on noudatettava lupahakemuksessa ja vastineessa esitettyä, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lisäksi toiminnassa on noudatettava toiminnalle myönnettyä voimassa olevaa ympäristölupaa.

Täytöntöönpanoratkaisu

Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto määrää, että tämän lupapäätöksen mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta ehdolla, että Interrock Oy toimittaa Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 5000 euron suuruisen vakuuden. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Lupamääräykset

Yleiset määräykset kiviaineksen ottamisesta ja ottamisalueesta

1. Kiviaineksiä saa ottaa enintään 150 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana noin 2,8 hehtaarin alueelta. Alin sallittu ottotaso on + 88 (N2000).

Kallion ottamisessa tulee edetä ottamissuunnitelman mukaisesti ja noudattaa suunnitelmassa ja suunnitelmakartoissa (päivitetty 3.4.2024) esitettyjä aluerajoja. Ottamisalueen etelä-lounaispuolella olevaan rajanaapurikiinteistöön (837-713-1-132) tulee jättää kiinteistön omistajan kanssa kirjallisesti sovittu suojaetäisyys.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että maan hallintaan ja kallion louhintaan oikeuttava vuokrasopimus kiinteistön omistajan on voimassa koko toimintakauden ajan.

Toiminta-ajat

2. Toiminnassa on noudatettava seuraavia, ympäristöluvassa määrättyjä toiminta-ajkoja. Poraamista, rikotusta, räjäytystöitä, kuormauksia tai kuljetuksia ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä vaan ainoastaan arkipäivisin. Toimintojen päivittäiset aikarajat on esitetty oheisessa taulukossa:

Sallitut toiminta-ajat	Aikavälillä 1.9.-31.5.	Kesäkuussa ja elokuussa	Heinäkuussa
Kuormaaminen ja kuljetus	6.00-22.00	6.00-22.00	6.00-22.00
Poraus	7.00-21.00	7.00-16.00	7.00-16.00
Räjähdykset	8.00-18.00	8.00-16.00	8.00-16.00
Rikotus	8.00-18.00	8.00-16.00	ei sallittu

Vastuhenkilö

3. Laitoksella tulee olla nimettynä vastuhenkilö, joka vastaa laitoksen toiminnasta ja tarkkailusta. Vastuhenkilöllä tulee olla riittävä asiantuntemus laitoksen toiminnasta. Vastuhenkilön ja muun henkilökunnan asiantuntemuksen ylläpidosta ja koulutuksesta on huolehdittava. Vastuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluun. Jos vastuhenkilö tai hänen yhteystietonsa muuttuvat, tulee asiasta ilmoittaa viipymättä ympäristönsuojeluyksikköön.

Alueen merkinnät ja suojaukset

4. Kallionottoalueen rajat on merkittävä maastoon esimerkiksi paaluilla. Ottoalueelle on rakennettava kiinteä korkeuspiste, jonka sijainti esitetään kartalla. Alueen eri osissa on oltava riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Ottotasot on sidottava N2000-korkeusjärjestelmään.
5. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, ettei ottoalueelle ole mahdollista tulla havaitsematta vaarallisia kohtia ja työtilanteita riittävän ajoissa. Ottoalue on merkittävä maastoon varoitusnauhalla tai vastaavalla tavalla sekä louhinta-alueesta varoittavilla kylteillä, jotka ovat vähintään kymmenen metriä avoimena olevan ottoalueen rajaa ulompana.
6. Kaikki ottamisalueen jyrkät kalliroleikkaukset (jyrkemmät kuin 1:1), jotka ovat yli kaksi metriä korkeita, ja jotka voivat muodostaa riskin alueella liikkuville, on suojattava aidoilla (riittävän korkea ja vahva teräsverkkoaita tms.), kivivalleilla tai vastaavalla tavalla, joka estää tehokkaasti tahattoman pääsyn kallion reunalle. Putoamisvaarasta on varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon reunan lähelle.

7. Merkinnot, aidat, kyltit ja muut edellä mainitut rakenteet on pidettävä jatkuvasti kunnossa.

Kemikaalien ja polttonesteiden varastointi

8. Polttonesteiden täyttö-, tankkaus- ja varastointipaikan (ns. tukitoiminta-alueen) pohjarakenteen on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Tankkauspaikan pohjarakenteen on kestävä murtumatta suurimman käytettävän laitteen paino. Mikäli tankkauspaikka tai tukitoiminta-alue siirretään alueella, tulee uudesta sijainnista esittää suunnitelma ympäristönsuojeluviranomaiselle hyväksyttäväksi.
9. Laitoksen toiminnassa käytettävät kemikaalit on sijoitettava niille tarkoitettuun katettuun, tiivispohjaiseen ja lukittuun tilaan. Kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueet on suunniteltava ja rakennettava siten, että mahdolliset vuodot voidaan havaita ja kerätä talteen.

Kemikaalit on varastoitava ko. kemikaalityypeille tarkoitetuissa ja merkityissä astioissa tai säiliöissä. Lisäksi nestemäisten kemikaalien astiat tai säiliöt tulee olla suoja-altaassa tai viemärimättömässä reunakorotetussa tilassa. Suojallas tai reunakoroke tulee mitoittaa vähintään suurimman varastoitavan astian mukaan.

10. Polttonestesäiliön on oltava kaksoisvaippainen tai varustettu kiinteällä valuma-altaalla, jonka tilavuus on vähintään 110 prosenttia altaaseen sijoitetun säiliön tilavuudesta. Säiliössä on oltava ylitäytönestin, lukittava sulkuventtiili ja laponestojärjestelmä. Sulkuventtiiliin on oltava lukittu työajan ulkopuolella.

Jokaisen tankkauksen ja polttonestesäiliön täytön jälkeen tankkauksen tai täytön suorittajan on tarkastettava tankkausalue mahdollisten vuotojen varalta ja vuodon sattuessa välittömästi kerättävä talteen aiheutunut vuoto. Öljyllä tai muulla kemikaalilla pilaantunut maa-aines on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.

11. Kalustoa saa huoltaa vain tukitoiminta-alueella, jonka pohja on tiivistetty siten, että ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Mikäli kalustoa joudutaan pakottavista syistä huoltamaan tukitoiminta-alueen ulkopuolella, tulee maaperä suojata imeytysmatolla tai vastaavalla alustalla, joka estää vuotojen pääsyn maaperään ja pohjaveteen.
12. Kalusto tulee lähtökohtaisesti säilyttää tukitoiminta-alueella. Mikäli laitteita joudutaan perustellusta syystä säilyttämään muualla kuin suojatulla alueella, tulee tankkausmäärät mitoittaa siten, että koneen tai laitteen tankki on mahdollisimman tyhjä työajan ulkopuolella.

Vesienhallinta sekä päästöt vesiin ja maaperään

13. Louhinta tulee suorittaa siten, ettei louhinta aiheuta alla olevaan kallio- tai maaperään sellaisia muutoksia (halkeamia, ruhjeita ym.), joista saattaa olla haittaa alueen pohjavedelle tai ympäristölle. Räjähdeiden valinnassa ja käytössä tulee huolehtia ja varmistaa, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja. Pölynsidonta- ja liukkaudentorjunta-aineita tai räjähteitä ei saa käyttää siten, että niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.
14. Suunnitelma-alueen hulevesiä ei saa johtaa maastoon käsittelemättä, vaan ne on johdettava laskeutusaltaaseen tai vastaavaan rakenteeseen.

Maastoon johdettavista hulevesistä ei saa aiheutua pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa terveydelle tai ympäristölle. Hulevesien imeyttäminen maastoon ei saa aiheuttaa vettymistä, liettymistä tai muita haittoja purkualueella tai viereisillä tiloilla.

Melu ja pöly

15. Toiminnan aiheuttamat melu- ja pölyhaitat asutukselle on ehkäistävä mahdollisimman tehokkaasti ja ympäristöluvan määräyksiä noudattaen. Ottamistoimintaan liittyvä raskas liikenne on hoidettava kohtuutonta haittaa asutukselle ja ympäristölle tuottamatta.
16. Toiminnanharjoittajan on estettävä pölyn leviäminen lähimpiin häiriintyviin kohteisiin toiminnan sijoittelulla, kastelemalla alueen työmaateitä ja käyttämällä pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on ehkäistävä porausvaunujen pölynkeräyslaitteilla tai muulla vastaavalla tehokkaalla tavalla. Pölyntorjuntajärjestelmien toimivuus on tarkistettava päivittäin. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on ehkäistävä porausvaunujen pölynkeräyslaitteilla tai muulla vastaavalla tehokkaalla tavalla. Pölyntorjuntajärjestelmien toimivuus on tarkistettava päivittäin.

Mikäli toiminnasta aiheutuva pöly torjuntatoimista huolimatta aiheuttaa haittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, voi ympäristönsuojeluviranomainen tarvittaessa määrätä pölyämistä rajoittavista lisätoimenpiteistä ja pölymitauksesta.

Jätehuolto

17. Toiminta-alue on pidettävä siistinä. Alueella ei saa polttaa, eikä sinne saa haudata tai vastaanottaa jätteitä. Aluetta ei saa käyttää muualta tuotujen ylijäämämaiden varastointi- tai läjitysalueena.

18. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä erilleen, varastoida ja käsitellä siten, ettei niistä aiheudu haittaa tai vaaraa ihmisten terveydelle, maaperän, pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajua eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Jätteet tulee varastoida asianmukaisesti ja toimittaa jatkokäsittelyyn ympäristöluvan omaavalle vastaanotto-paikalle ympäristölupamääräykset huomioon ottaen.

19. Vaaralliset jätteet on kerättävä erilleen ja säilytettävä kannellisissa, tiiviissä, asianmukaisesti merkityissä ja valuma-altaalla varustetuissa säiliöissä tai sijoitettava vaarallisen jätteen konttiin. Säilytysastian tai -tilan tulee olla lukittuna toiminta-ajan ulkopuolella. Vaarallista jätettä ei saa laimentaa tai sekoittaa laadultaan erilaiseen jätteeseen. Vaarallinen jäte on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jolla on lupa vastaanottaa jäte vähintään kerran vuodessa.

Vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa. Vaaralliset jätteet on kuljetusta varten pakattava tiiviiseen ja jätteen vaarominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen.

20. Toiminnassa on pyrittävä siihen, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Louhinnassa muodostuva murskaamatta jäävä sivukivi ja pintamaat ovat louhinnassa syntyvää jätettä (01 01 02). Mahdollisimman suuri osa syntyvästä sivukivestä on ohjattava hyötykäyttöön.

Toiminnassa syntyvät ylijäämämassat ja sivukivet tulee varastoida toiminta-kiinteistöllä siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle. Sivukivi tulee läjittää suunnitelmakartan mukaisesti sille varatulle alueelle mahdollisimman hyvin maisemaan ja ympäristöön sopivalla tavalla.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on pidettävä ajantasaisena viiden vuoden välein ympäristöluvan mukaisesti.

Toiminnan ja päästöjen tarkkailu

21. Laitoksen rakenteiden sekä eri laitteistojen ja pinnoitteiden kuntoa on tarkkailtava jatkuvasti. Havaitut vauriot ja viat on korjattava viipymättä. Laitoksen toimintaa ja sen vaikutuksia on seurattava ja tarkkailtava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti.

22. Toiminnanharjoittajan tulee tarkistaa seuraavat asiat säännöllisesti:

- toiminta-ajat ja räjäytysajankohdat
- ottamisen kohteena oleva alue ja ottamissuunnitelman vaihe, ottamisen korkeustasojen merkintöjen ajantasaisuus ja riittävyys
- otetun aineksen määrä ja laatu
- läjitetyn sivukiven määrä

- suoja-aitojen ja varoitusmerkintöjen ja muiden suojarakenteiden sijainti, riittävyys ja kunto
- pohjaveden tarkkailukaivon, vedenkäsittelyjärjestelmien kunto ja mahdolliset huoltotoimet
- polttoainesäiliön ja sen sijoituspaikan sekä tukitoiminta-alueen kunto, siisteys ja maaperän puhtaus (aistinvarainen arvio)
- kemikaalien asianmukainen varastointi tukitoiminta-alueella tai kontissa
- tiedot tehdyistä koneiden tarkastuksista ja huolloista
- tiedot kemikaali- ja polttoainetoimituksista
- toiminnasta syntyneet jätteet ja niiden toimituspaikat (jätekirjanpito säilytettävä 6 vuotta)
- vaarallisten jätteiden toimitukset ja toimituspaikat (vaarallisen jätteen siirtoasiakirjat säilytettävä on säilytettävä vähintään 3 vuotta)
- mahdolliset poikkeamat lupamääräyksistä, tiedot häiriö- ja onnettomuustilanteista sekä muista poikkeuksellisista tilanteista ja niiden takia tehdyistä toimenpiteistä
- maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisvaihe, alueen ulkopuolelta maisemointia varten tuotujen pintamaiden määrä, alkuperä ja laatu sekä
- naapureiden tekemät yhteydenotot ja valitukset

Havaitut epäkohdat tulee korjata mahdollisimman pian. Tarkistuspäivät, tehdyt korjaustoimenpiteet ja niiden ajankohta on merkittävä työmaapäiväkirjaan. Työmaapäiväkirjat on säilytettävä koko ottamisajalta ja esitettävä pyydettyä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

23. Toiminnanharjoittajan on seurattava toiminnan vaikutuksia alueen pinta- ja pohjavesiin ympäristöluvassa määrättyllä tavalla seuraavin lisäyksiin:

- Louhoskuopasta poispumpattavasta ja maastoon johdettavasta hulevedestä on tutkittava kaksi kertaa vuodessa ympäristöluvassa määrättyjen analyysien (pH, sähkönjohtokyky, sameus, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), öljyhiili-vedyt (C10-C40), nitraatti-, nitriitti- ja kokonaistyyppi, kokonaisfosfori sekä arseni) lisäksi ammoniumtyppi, rauta, sulfaatti, kiintoaine ja kloridi. Lisäksi on mitattava virtaama.

- Pohjavesitarkkailu tulee suorittaa ympäristölupamääräysten mukaisesti. Lisäksi pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti puolivuositain ottoalueella sijaitsevasta porakaivosta, mikäli siitä on mahdollista saada luotettavia tuloksia. N2000-järjestelmän mukaiset pinnantasotiedot on toimitettava pyydettyä Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Mikäli on epäily, että kaivon pääsee pintavesiä tai näytetulokset eivät muuten ole luotettavia, tulee pohjaveden laaduntarkkailu ja pinnankorkeuden mittaaminen tehdä lähimmästä talousvesikaivosta kerran vuodessa.

- Alle viidensadan metrin etäisyydellä ottamisalueesta käytössä olevat talousvesikaivojen sijainnit on varmistettava ja niistä on tutkittava vedenlaatu ja mitattava pinnankorkeus ennen toiminnan aloittamista. Pohjavedestä on analysoitava vähintään haju, maku, sameus, väri, pH, happi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt (C10-C40), sekä E. coli ja enterokokit.

Jatkossa kyseisten talousvesikaivojen vedenpinnan taso on mitattava ja vedenlaadusta tutkittava edellä mainitut parametrit vähintään kolmen vuoden välein.

Vedenlaatunäytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatukriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu).

Näyte tulee ottaa aina samasta paikasta. Tarkkailupisteen tarkka sijainti on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailutuloksia toimitettaessa.

24. Vesinäytetulosten analyysiraportit on heti niiden valmistuttua toimitettava tiedoksi Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Analyysiraportissa tuloksia on verrattava talousveden laatuvaatimukseen. Öljyhiilivetyjen määräysrajojen tulee olla vastaavia kuin pohjaveden ympäristölaatunormit (VNA 1040/2006).

Ympäristönsuojeluviranomainen voi saatujen tarkkailutulosten perusteella tai muusta perustellusta syystä vaatia toiminnanharjoittajaa muuttamaan tarkkailuohjelmaa. Muutokset tarkkailuohjelmaan tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

25. Laitoksella tulee olla ajantasaiset toimintaohjeet onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden varalle. Toimintaohjeiden tulee olla kaikilla alueella työskentelevien tiedossa. Jos toiminnasta tai sen häiriöstä tai muusta poikkeuksellisesta tilanteesta aiheutuu tai uhkaa aiheutua poikkeuksellisia päästöjä, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi, vahinkojen rajoittamiseksi ja tilanteen palauttamiseksi ennalleen.

Toiminnanharjoittajalla tulee olla aina saatavilla riittävästi toimintakuntoisia ympäristövahinkojen torjuntalaitteita ja -tarvikkeita, kuten imeytysainetta ja vuotojen keräysvälineitä mahdollisten polttoaine- ja muiden kemikaalivuotojen tai -vahinkojen varalle.

Öljy- tai muun kemikaalivahingon tapahtuessa on ryhdyttävä välittömästi torjuntatoimiin. Merkittäviä päästöjä aiheuttavista häiriö- tai poikkeustilanteista

sekä vahingosta, jolla voi olla vaikutusta ympäristöön tai luvan noudattamiseen, on ilmoitettava välittömästi Pirkanmaan pelastuslaitokselle (häätänumeroon 112) ja Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön (ympariston-suojelu@tampere.fi). Maaperän pilaantumiseen johtaneista tai pohjaveden pilaantumisriskin aiheuttavista polttoaine- ja öljyvuodoista tulee lisäksi ilmoittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle. Lisäksi on ryhdyttävä toimiin tapahtuman toistumisen ehkäisemiseksi.

Ottamisilmoituksen tekeminen

26. Toiminnanharjoittajan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa valtakunnalliseen maa-ainestenoton tietojärjestelmään (ns. Nottjärjestelmä) otetun aineksen määrä ja laatu. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt.

Toiminnan muuttaminen ja keskeyttäminen

27. Toiminnanharjoittajan on toiminnan merkittävistä muutoksista ja pitkäaikaisesta keskeyttämisestä ilmoitettava kirjallisesti viipymättä Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluun.

Jos toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on ottamissuunnitelmaa ja suunnitelmakarttoja päivitettävä ja toimitettava ne valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi.

Luvan siirtäminen

28. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta viipymättä ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Lupaviranomainen voi määrätä, että luvan uuden haltijan on asetettava ennen aineiden ottamista maa-ainelain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus lupaehtojen noudattamisesta.

Toiminnan lopettaminen, maisemointi ja jälkihoitotyöt

29. Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa toiminnan lopettamisesta hyvissä ajoin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää luvan voimassaoloaikana valvontaviranomaisen lopputarkastus, kun toiminta on päättynyt ja alue on maisemoitu seuraavien lupamääräysten mukaisesti.
30. Yksityiskohtainen maisemointisuunnitelma tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle hyväksyttäväksi viimeistään kaksi vuotta ennen toiminnan lopettamista. Suunnitelman tulee kattaa alueen siistimis- ja muotoilutoimet, si-

vukivikasojen hallinnan, pintamateriaalin levityksen ja kasvillisuuden palauttamisen sekä alueen asiattoman käytön ehkäisemisen. Ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa suunnitelman takia tarkentavia määräyksiä. Maisemointi on saatettava loppuun luvan voimassaoloaikana.

31. Ottamisalueen maisemointi- ja jälkihoitotyöt on suoritettava viivytyksettä ottamisen loputtua ja soveltuvien osien aikana. Viimeistään kalliokiven ottamisen loputtua kaikki alueella tai sen välittömässä läheisyydessä olevat koneet, laitteet ja muut materiaalit sekä pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois. Alue on siistittävä ja mahdolliset jätteet toimitettava viranomaisen hyväksymiin jätteenkäsittelylaitoksiin. Ottamisalueen ja tukitoiminta-alueen maaperän puhtaus on tarkastettava silmämääräisesti ja tarvittaessa varmistettava tutkimuksin.

Ottamisalue on maisemoitava Maa-ainesten ottaminen -oppaan (Ympäristöministeriö 2023:30) ohjeiden mukaisesti. Maa-ainesten kerrospaksuuksissa ja istutustiheyksissä sekä mahdollisten jyrkkien seinämien suojauksessa on noudatettava oppaan ohjeita. Louhimoalueelle ei myöskään saa jättää liikkumisen kannalta vaarallisia kohtia tai sortumisvaaraa.

32. Jyrkän teitä, mahdollisia sivukivikasoja ja vesialuetta lukuun ottamatta kaikki alueet tulee lähtökohtaisesti metsittää. Maisemointia varten alueelle saa tuoda vain puhtaita maita alueella jo olevan aineksen lisäksi. Enintään noin puolen metrin paksuinen maakerros on riittävä metsän kasvulle ja alueen sopeuttamiselle ympäröivään luontoon ja maisemaan. Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajilain (1709/2015) mukaisia haitallisia vieraslajeja, kuten lupiinia, jättipalsamia tai jättiputkea. Alueelle ei saa muodostua luvatonta maankaatopaikkaa.
33. Sivukivikasoja ei saa jättää muun toiminnan loppuessa kiinteistölle, ellei sivukiven varastoinnille tai pysyväälle sijoitukselle ole haettu asiaankuuluvia lupia. Sivukivien myöhemmän käytön tulee olla mahdollista.
34. Mikäli alueita jätetään täyttymään vedellä, on maisemointisuunnitelmassa esitettävä turvallisuus- ja maisemanäkökohdat huomioon ottaen riittävästi eri puolilla louhimoa sijaitsevia, kaltevuudeltaan 1:3 tai loivempia alueita tai luiskia, jotka mahdollistavat onnettomuustilanteessa vedestä nousun, ja joissa lopullisen vedenpinnantason alapuolelle jäävät luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:3 vähintään 3 metrin vesisyvyyteen saakka.

Alueelle voidaan jättää turvallisuus- ja maisemanäkökohdat huomioon ottaen myös jyrkkiä rintauksia, mutta kaikki loiventamattomat kallio- ja maaleikkaukset on suojattava riittävän korkein kivivalleihin tai vastaavalla luotettavalla ja pysyvällä rakenteella siten, että tahaton pääsy jyrkän teille estyy.

Vakuus

35. Toiminnanharjoittajan on asetettava Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen tämän luvan mukaisen ottamisen aloittamista kokonaisarvoltaan vähintään **18 480** euron suuruinen vakuus luvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden suuruus perustuu ilmoitetun louhinta-alueen pinta-alaan ja maisemointikohteen vaativuustasoon (louhinta-alue 2,8 hehtaaria ja kustannus 6600 €/ha).

Luvan noudattamisvakuuden tulee olla voimassa ilman katkosta siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty, kuitenkin vähintään 24 kuukautta ottamisluvan päättymisen jälkeen.

Toiminnanharjoittajalla on oikeus saada vakuussummaa alennetuksi hyväksytysti suoritetuista jälkihoitotoimenpiteistä vastaavalla määrällä, jolloin lupaviranomainen voi luvan haltijan hakemuksesta hyväksyä muutoksen annettuun vakuuteen. Lupaviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä edellytettyjen toimenpiteiden suorittamiseksi.

Vakuus palautetaan, kun ottamisalue on maisemoitu ja jälkihoidettu näiden lupamääräysten mukaisesti.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että takausten vanheneminen katkaistaan ennen takauspäätöksissä mainittuja määräaikoja.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslaki

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-

ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on edellä mainitun lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Ottamispaikat on maa-aineslain 3 § 4 momentin mukaan sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Lupa ainesten ottamiseen on maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ottamisalue on jo avattua louhosaluetta, eikä se sijaitse pohjavesialueella eikä muodosta pysyvää estettä kaavan mukaiselle käytölle. Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman. Samaa louhimokokonaisuutta olevan viereisen Metsärinteen louhimon maa-ainesluvassa on sallittu alimmaksi ottotasoksi +88.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että hakemuksen, ottamissuunnitelman ja edellä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti toteutettuna ottaminen tai sen järjestelyt eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja toiminta täyttää maa-aineslain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, joilla lupa on myönnettävä.

Lupaviranomaisen näkemyksen mukaan toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu haittaa tai vaaraa asutukselle ja ympäristölle, kun toiminnassa noudatetaan annettuja lupamääräyksiä. Lupaviranomaisen näkemyksen mukaan lupamääräykset eivät ole luvansaajalle kohtuuttomia hankkeen laajuus ja siitä saatava hyöty huomioon otettuna.

Perustelut toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta

Interrock Oy on hakenut maa-aineslain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa ympäristölupapäätöksen mukainen toiminta muutoksenhausta huolimatta. Päätöksen täytäntöönpanosta hakemuksen ja lupamääräysten mukaisilla menettelyillä ei voida olettaa olevan haitallisia vaikutuksia ympäristölle. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, koska toiminnalla on

voimassa oleva ympäristölupa ja kyseessä on olemassa oleva ottoalue, jonka ottamisalue ei ole merkittävästi laajenemassa. Toiminnanharjoittajan on asetettava Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista kokonaisarvoltaan vähintään 5000 euron suuruinen, kaupungin hyväksymä vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. (MAL 21 §)

Toiminnalle on määrätty asettamaan ennen toiminnan aloittamista 5000 euron suuruinen vakuus, jolla tilanne voidaan palauttaa ennalleen, jos lupa kumoutuu. Koska toiminnalle on joka tapauksessa asetettava vakuus 18 480 euroa ennen toiminnan aloittamista, voidaan katsoa, että tämä aloittamisvakuus 5000 euroa sisältyy toiminnan vakuuteen.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää toiminnan aloittamisen muutoksenhausta huolimatta koskevan päätöksen toimeenpanon.

Vastaus annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt seikat on huomioitu lupamääräyksistä ja ratkaisun perusteluista ilmenevällä tavalla.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Tässä päätöksessä on annettu maa-aineslain mukaiset tarpeelliset lupamääräykset. Maa-aineslain 11 §:n mukaisesti päätökseen on liitetty määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos eivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupamääräykset on annettu ottamisalueen rajauksesta, leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista, ottoalueen suojaamisesta ja ajasta, jonka kuluessa määrätty toimenpiteet on suoritettava, sekä muista ottotoiminnasta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Maa-ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos nämä seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta (MAL 11 §). Toimintaa koskee myös ympäristölupa (dnro TRE:8455/11.01.00/2012), jonka määräyksiä on noudatettava.

Lupamääräys 1. Maa-aineslupa on myönnetty lupahakemuksen mukaiselle ottomäärälle sekä päivitetyn (3.4.2024) suunnitelmakartan mukaiselle alueelle. Määräyksessä on alin sallittu ottotaso. Lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi hakemuksen ja MAL 10.1 §:n mukaisesti.

Rajanaapurikiinteistöön jätettävässä suojaetäisyydessä tulee noudattaa kiinteistön omistajan kanssa tehtyä sopimusta. Suojaetäisyyden tarkoitus on vähentää ottamistoiminnasta aiheutuvia maisema- ja muita ympäristöhaittoja.

Lupavelvollisella tulee olla voimassa oleva hallintaoikeus ottamispaikkaan.

(MAL 3, 10 ja 11 §:t, MAA 1 ja 6 §:t)

Lupamääräys 2. Toiminnalla on ympäristöluvan mukaiset toiminta-ajat, jotka on annettu sen varmistamiseksi, ettei lähistön asutukselle aiheudu kohtuutonta haittaa toiminnasta. Toiminta-ajat ovat yhdenmukaiset viereisen Kuru-Jaakkolan louhimon (Metsärinne 1:321) kanssa. Louhimot muodostavat yhtenäisen toimintakokonaisuuden. (MAL 3 ja 11 §:t)

Lupamääräys 3. Toiminnanharjoittajalla on oltava vastuuhenkilö, jonka tunnettava laitoksen toiminta ja sitä koskevat säännökset ja määräykset. Vastuuhenkilön nimeäminen on välttämätöntä myös muiden luvassa määrättyjen toimien toteuttamisen varmistamiseksi sekä tiedonvälityksen varmistamiseksi toiminnanharjoittajan, mahdollisten urakoitsijoiden ja viranomaisen välillä. Vastaavan henkilön riittävällä ammattitaidolla varmistetaan muun muassa lupamääräysten asianmukainen noudattaminen ja laitoksen ympäristönsuojelun taso. Ilmoitusvelvollisuus vastuuhenkilön yhteystiedoista ja niiden mahdollisesta vaihtumisesta on annettu valvonnallisista syistä. (MAL 11 §)

Lupamääräykset 4–7. Ottamisalueen merkinnöistä, suojaamisesta ja varoitustoimista sekä rakenteiden kunnossapidosta on määrätty valvonnan mahdollistamiseksi ja turvallisuussyistä. Tarvekiviottamalla syntyy monesti jyrkkiä rintauksia keskelle ottoaluetta. Rintauksen edetessä voi yksittäisen jyrkänteen suojaustarve olla lyhytkestoinen ja vaikeasti toteutettavissa. Tältä osin suojaus voidaan hoitaa myös aitaamalla koko ottoalue riittävä korkealla ja tukevalla aidalla tai tiiviillä sivukivivallilla. Putoamisvaaran poistaminen jyrkänteen kohdalla edellyttää tukevaa ja riittävän korkeaa aita- tai vallirakennetta, jonka tulee estää tahaton pääsy vaarallisille alueille. Lippusiimaa, pintamaakasaa tai vastaavaa rakennetta ei katsota riittäväksi esteeksi vaarallisten jyrkänteen suojaamisen osalta. (MAL 11 §, MAA 7 §)

Lupamääräykset 8–12 kemikaalien ja polttonesteiden varastoinnista on annettu louhintatoiminnasta aiheutuvien, haitallisten pohja- ja pintavesivaikutusten ehkäisemiseksi ja kemikaalien käytöstä aiheutuvien maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riskien ehkäisemiseksi. Kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säilytyksestä ja käsittelystä on annettu määräyksiä myös ympäristöluvassa, joka kattaa molempien louhoskuoppien toiminta-alueet. Määräyksillä on täydennetty ympäristöluvassa annettuja määräyksiä toiminnasta aiheutuvien ympäristöriskien vähentämiseksi. (MAL 11 §)

Lupamääräykset 13–14 on annettu louhintatoiminnasta aiheutuvien, haitallisten pohja- ja pintavesivaikutusten ehkäisemiseksi sekä maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riskien ehkäisemiseksi. Louhosalueelle kertyvät hulevedet voidaan johtaa viereisen Kuru-Jaakkolan louhimon (Metsärinne 1:321) puolelle louhoksen

pohjalle muodostuneeseen altaaseen, joka voidaan katsoa riittäväksi laskeutustaaksi ennen hulevesien pumppaamista maastoon.

Hule- ja kuivatusvesistä voi seurata mm. maaston vettymistä, uomien liettymistä ja veden samentumista sekä haitta-ainepitoisuuksien nousua pinta- ja pohjavesissä. Hulevesien johtamisesta ja esikäsitteystä on määrätty haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi ja Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti. Määräyksillä on täydennetty ympäristöluvassa annettuja määräyksiä toiminnasta aiheutuvien ympäristöriskien vähentämiseksi. (MAL 11 §)

Lupamääräykset 15–16. Louhimotoiminnasta ja kuljetuksista aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen tehokas ehkäisy on välttämätöntä ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Kiviainesvarastokasojen ja koneiden sijoittamisella voidaan ehkäistä tehokkaasti melun ja pölyn leviämistä. Myös työmenetelmät ja laitteiden ominaisuudet vaikuttavat merkittävästi päästöjen ja siten myös ympäristöhaittojen määrään. Pölyntorjuntakemikaalien käytöstä on määrätty pohjaveden suojelemiseksi. Pölyhaittojen ehkäisystä on määrätty terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa mukailleen. (MAL 11 §).

Lupamääräykset 17–20. Määräysten tarkoituksena on ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa haittaa terveydelle ja ympäristölle sekä hankkeesta aiheutuvan ympäristöön kohdistuvan vaaran ehkäisemiseksi sekä ympäristöhaittojen rajoittamiseksi. Jätteiden lajittelusta ja varastoinnista sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta on määrätty ympäristöluvassa. Määräyksillä on täydennetty ympäristöluvassa annettuja määräyksiä toiminnasta aiheutuvien ympäristöriskien vähentämiseksi. (MAL 5a ja 11 §:t, JäteL 12, 13, 15–17, 28 ja 29 §:t, JäteA 7-9 ja 17 §:t)

Lupamääräykset 21 ja 22 on annettu toiminnan jatkuvan tarkkailun varmistamiseksi ja todentamiseksi. Jatkuvalla seurannalla varmistetaan lupaehtojen noudattaminen ja ehkäistään toimintaan liittyviä riskejä. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava maa-ainesten oton tilanteen tietojen kirjaamisesta sekä maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöjen ehkäisemiseksi toteutettujen toimien, kuten rakenteiden säännöllisestä ylläpidosta, huollosta ja tarkastuksista. Jatkuvalla seurannalla varmistetaan lupaehtojen noudattaminen ja ehkäistään toimintaan liittyviä riskejä. Käyttö- / työmaapäiväkirjaa edellytetään pidettäväksi, jotta valvontaviranomainen voi tarvittaessa saada ajantasaista tietoa laitoksen toiminnasta ja mahdollisista poikkeustilanteista. (MAL 11 § ja MAA 6 §).

Lupamääräykset 23 ja 24. Ottotoiminta vaikuttaa kallion rakoiluun ja yhdessä louhosalueen hulevesien johtamisen kanssa ne voivat vaikuttaa pohjaveden tilaan, etenkin kun louhitaan ottamisalueella mitatun pohjaveden pinnantason alapuolelle. Hulevesien laskeuttamisesta ja johtamisesta on määrätty haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi. Louhostoiminnan seurauksena pinta- ja pohjavesiin voi päätyä mm. sameutta aiheuttavaa kiintoainesta, räjähdysaineista peräisin olevaa tyypeä ja pintamaiden läjitysalueiden ravinteita. Myös likaantumisen riski kas-

vaa ottotoiminnan seurauksena. Määräyksissä edellytetyllä pinta- ja pohjavesitarkkailulla sekä lähimpien talousvesikaivojen tarkkailulla saadaan tietoa normaalin ottotoiminnan ja mahdollisten vuoto- ja vahinkotilanteiden pinta- ja pohjavesivaikutuksista sekä vesienkäsittelyn tehokkuudesta ja varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu haittoja. Vaikutusalueen pinta- ja pohjaveden tilaa tulee seurata luotettavasti. (MAL 11 §, MAA 6 §)

Lupamääräys 24. Vesinäytetulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle valvonnallisista syistä. Näytteenottoon ja analysointiin liittyvät määräykset on annettu vesinäytteiden laadun ja luotettavuuden takaamiseksi. (MAL 11 §, MAA 6 §)

Lupamääräys 25. Toimista onnettomuustilanteessa on määrätty vahinkojen ehkäisemiseksi, ympäristö- ja terveyshaittojen rajoittamiseksi sekä jatkotoimien varmistamiseksi. Vahinkotilanteita koskevalla ilmoitusvelvollisuudella varmistetaan tiedonkulku viranomaiselle ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutumisen valvonta. Pirkanmaan ELY-keskus on toimivaltainen viranomaisen pilaantuneen maaperän puhdistuksen osalta. (MAL 11 §)

Lupamääräys 26. Ilmoitus otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta on tehtävä vuosittain. (MAL 23a §)

Lupamääräys 27. Tiedot laitoksen toiminnassa tapahtuvista muutoksista ovat tarpeen valvonnan kannalta sekä sen määrittämiseksi, vaatiiko muuttunut toiminta lupapäätöksen muuttamista. Toiminnan lopettamisesta tehtävästä ilmoituksesta ja lopetustarkastuksista on määrätty valvonnallisista syistä, jotta voidaan varmistaa kaikki luvan mukaiset toimet toteutetuiksi. (MAL 11 ja 14 §:t, MAA 6–8 §:t)

Lupamääräys 28. Tieto toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on tarpeen valvonnan kannalta. Maa-ainesten otto-oikeuden siirron yhteydessä on välttämätöntä varmistaa lupavelvoitteiden noudattaminen ja riittävän vakuuden voimassaolo. (MAL 11, 12 ja 13a §)

Lupamääräykset 29-34. Luvassa on annettu tarvittavat määräykset maisemointisuunnitelman toimittamisesta ja alueen maisemoinnin toteuttamisesta toiminnan aikana ja sen päättyessä. Louhinnat eivät välttämättä etene lupa-aikana lopulliseen laajuuteensa tai ottoalueeseen voidaan hakea muutosta ennen luvan raukeamista. Tästä johtuen on katsottu, että lopullinen maisemointisuunnitelma voidaan toimittaa, kun lopettamisen aikainen tilanne on varmasti tiedossa.

Huomata tulee, että lopullisessa maisemoinnissa kaikkien suojarakenteiden tulee olla pysyviä, eikä esimerkiksi kunnossapitoa vaativia aitaratkaisuja tai mahdollisesti ajan myötä tasaantuvia maakasoja lähtökohtaisesti hyväksytä jyrkänteiden suojausratkaisuiksi. Metsittämisestä on määrätty, jotta alueet saadaan toiminnan loppuessa takaisin metsätalouskäyttöön. Sivukivet ovat jätettä, joten kivien pitkä-

aikaiselle varastoinnille tai pysyväälle sijoittamiselle alueelle on haettava ympäristölupa.

Lopullinen maisemointisuunnitelma on edellytetty toimitettavaksi kaksi vuotta ennen toiminnan lopettamista. Maisemointisuunnitelma tulee toimittaa hyvissä ajoin, jotta myös sivukivien osalta tilanne saadaan ratkaistua ennen maa-ainesluvan päättymistä. Suunnitelmassa tulee esittää riittävät toimet pohjaveden suojelun, turvallisuusnäkökohtien ja alueen jatkokäytön kannalta. Maisemointisuunnitelman pohjalta voidaan tarvittaessa antaa tarkentavia määräyksiä. (MAL 1, 3 ja 11 §:t, vierasrajilaki 3–5 ja 11 §:t)

Lupamääräys 35. Toiminnanharjoittajalta edellytetään vakuutta luvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamiseksi. Lupamääräysten noudattamisvakuuden määrän arvioinnissa otetaan huomioon louhinta-alueen pinta-ala ja maisemoinnin vaatimustaso. Vakuutta voidaan tarvittaessa muuttaa luvan voimassaolon aikana. (MAL 12 §, MAA 6 ja 8 §:t)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa **24.6.2034 saakka**.

Kaikki luvassa määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana.

Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (MAL 4 §).

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain, maa-aineslain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 70 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päättymisen jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

Toiminta saadaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä, mikäli toiminnanharjoittaja asettaa vaaditun vakuuden. Hämeenlinnan hallinto-oikeus voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET JA OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (MAL 555/1981) 1, 1a, 3, 4, 4a, 6, 7, 10–12, 13a, 14, 20, 23 ja 23a §:t

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNA MAA 926/2005) 6–9 §:t

Vieraslajilaki (1709/2015) 3–5 ja 11 §:t

Jätelaki (JäteL 646/2011) 12, 13, 15–17, 28, 29, 118–122 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (JäteA 978/2021) 7–9, 30 §:t

Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30)

KÄSITTELYMAKSU

Hakemuksen käsittelystä peritään ympäristö- ja rakennusjaoston 19.2.2019 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu (hakemus tullut vireille vanhan taksan aikana). Taksan maksutaulukon ”Maa-ainelain (MAL) mukaisten asioiden käsittely” -kohdan mukaan maa-ainelupahakemuksen käsittelyn ja ottamissuunnitelman tarkastamisen perusmaksu on 950 € sekä lisäksi otettavaksi sallitun maa-aineksen kokonaismäärän mukaan 0,03 €/m³). Hakemuksen käsittelymaksu on siten 5450 €. (950 € + 0,03 €/m³ x 150 000 m³)

Taksan 9 §:n 2. momentin mukaan maa-ainelain 21 §:n mukaisen aloittamisoikeuden myöntämisestä osana lupapäätöstä peritään lisäksi 160 €. Lasku lähetetään erikseen.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja käsittelymaksuun saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 31.7.2024 mennessä. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Interrock Oy (hakija)

Jäljennös päätöksestä

Tampereen kaupungin yleiskaavoitus

Tampereen kaupungin terveysuojeluviranomainen

Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pirkanmaan pelastuslaitos

Muistuttajat

Päätöksestä ilmoittaminen

Päätös julkaistaan Tampereen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Päätöksen tiedoksaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Lisäksi päätöksestä ilmoitetaan asianosaisille, joille on erikseen annettu tieto lupahakemuksesta.

Lisätiedot päätöksestä

Lisätietoja päätöksestä antaa asian valmistelija ympäristötarkastaja Tiina Nieminen, puh. 040 800 7352, etunimi.LH.sukunimi@tampere.fi

LIITE

Louhimon ottosuunnitelmapartat